

F O G L A L A T : Magyarország, Erdély és Szervia (kinevezések és előléptetések; ó felségök az urnapi ünnepélyen Bécsben; a pesti evang. gymnasium próbatételei; török határszéli hírek; Wucsics és Petronievics ótalmozása; szegedi, szatmári, nagyszőlősi és erdélyi hírek; ipar- és tőzszerügy; spanyolország (utóhírek Morella ostromáról; Cabrera dühöngései; s a t.) Anglia (merény a királyné és férje ellen; józanságegyesületi ünnepély; angol kormányfogyók tartasmódja; s a t.) Franciaország (a páirkamra egyhangulag elfogadja a követkamra határozatát Napoleon ügyében; Napoleon és a követkamra; Elíabide u. abb gyilkosságai; Bouchotte; Elíabide kürtölt vallomási nem teljesülnek be; Miklós csár Párisba készül; s a t.) Törökország (a francia alkuban van Kandia megszállása iránt Alival; s a t.) Oroszország, Hollandia, Olaszország, Gabnaár, Pénzkelet, Vasutársaság, Dunavízjárás.

Magyarország és Erdély.

Ó cs. s ap. kir. felsége f. e. april 10iki határozatában Vukasovitch Antal zágrábi kanonokot sz. Györgyruil nevezett lészáci címzetes apáttá, és f. e. majus 23iki rendeletében Juranics László és Benczenlaitner Ferenc pécsi kanonokokot, sz. Mihály rudinai és sz. Lélek monostori címzetés apátivá nevezni méltóztatott.

Ó cs. s ap. kir. Fels. V e i s z Józsefet az orsz. főépítész-igazgatóság segédét, több mint 41 évi hivatalbeli szolgálata után érdemlett nyugalomra mélt. bocsátani.

Ó cs. s ap. kir. fols. jun. 18ikán Schönbrunnból regg. 7 órakor több cs. kir. fng kíséretében egész udvari pompával Bécsbe kocsizván, az urnapi istenítiszteleten elejétől végeig jelen volt.

A' toscanai uralkodó n h g n ó cs. kir. fngsége f. hó 9ikén déltájban lyányt szült, ki Mária, Anna, Karolina neveket nyere a' keresztységben.

A' nm. m. kir. udv. Kamra K ö n i g Károlyt, a' kézsmárki só- és 3ezad-hivatal adószedőjét tulajdon kívántára szintazon állásban a' tokaji kir. sóhivatalhoz helyezte át; S a n d o r János, zimonyi sóhivatalbeli mázsásnak nyugalmaztatása által megürült helyre pedig K i m m e r l Marczelt győri sóhivatalbeli gyakornokot alkalmazá. — Dubrawka Mátyás, a' szolnoki száhhivatal ellenőre f. e. jun. 12kén, S z a r k a János a' m. udv. kamra számtartói tisztje pedig majus 30kán meghaloztak.

(A' pesti evang. gymnasium próbatételei.) A' pesti evang. gymnasiumbeli növendékek nyilvános próbatételei holnap azaz jun. 25ikén fognak megkezdetni, mellyek érdekét ezuttal nevelni fogja Taubner Károly nyilvános oktató folszólítások köztében a' szónoklat-költészeti osztály növendékei által alapított „magyar iskolának“ jun. 27kén déli 12 órakor tartandó első örömmünnepe, melly 15 ifju által részint szabad, részint kötött beszédben szerzett dolgozat elszaválásból álland. Az ünnepet Podmaniczky Friderik fogja megnyitni illy című eredeti dolgozatával folyó beszédben: „Hazádnak rendületlenül légy híve, o' magyar! E' szép törekvés nemzeti nyelvünk emelésire buzdító méltányra érdemes, és biztosan reményelhetni, hogy számos vendéghallgató tisztelendő meg jelenlétivel e' jó hatást ígérő kis társulat első fellépését. Közösb érdeknek leendnek még e' próbatételek sorában: jun. 27ikén délutáni 3 órakor a' leány növendékek kézmunkáinak előmutatása; 28ikán délutáni 5 órakor a' testgyakorlati iskola mutatványi. Megjelent ez alkalomra Taubner Károly által írott „Programma, melly többi közt Archimedes körmérését Eutochius magyarazatival foglalja magában, s Pesten Eggenberger József és fia könyvboltjában 20 pfo kron kapható.

(Dunai gőzhajótársaság lépése a' Raszova s Kusztenzse közti csatorna iránt.) Galaczbul maj. 31rül írják, hogy a' dunai gőzhajótársaság ismét lépést tön a' portánál a' Raszova s Kusztenzse közti csatorna visszaállíttathatása iránt. Ha ez sikerül, minthogy a' hajózás s kereskedés más irányt vesz, városunk végetlen sokat veszít, de még inkább a' szilina moszka gyarmat, melly az által egészen tönkre jut. Azonban jó reményben vagyunk, hogy Russzia mindent elkövetend e' szándok meghúsitására. Mi pedig magyarok, ha egyebet nem tehetünk, kívánjunk legalább sok szerencsét a' gőzhajótársaságnak, mellynek számos részvényese magyar.

(Török határszéli hírek) Több lap terjeszté azon hírt, mikép a' vidáni basa fözendült; hiteles levelek kereken tagadják ez állítást, egyhangulag erősítvén, hogy a' basa némi kedvetlenséget mutatott ugyan; de csakhamar ismét alkura lépett a' portával. Boszniában és Hercegovinában semmi sikere nem mutatkozik a' török alkotmányának. Még a' fejadót is régi mód szerint szedik mind a' két tartományban a' keresztény lakosságtól, a' törökök pedig most is olly keveset fizetnek, mint korábbi időben. — Belgrádba azon örvendetes hír érkezék, miszerint a' porta is átlátta, hogy az uralkodó nem állhat meg kimondott véleménye mellett, midőn az egész nemzet egyhangulag ellenkezőt kíván, és megegyezék, a' szerb nép által vádolt ministerek s tanácsosak elbocsáttatásában, melly határozat oda látszik mutatni, hogy a' diván egészen helyesleni szándékozik a' legújabb szerb mozgalmakat. Miután alig gondolhatni, hogy a' porta illy fontos határozatot a' moszka udvar megegyezte nélkül hozni merészlene, mindenki azon következménynek vél örvendhetni, miszerint Russzia részről e' tekintetben semmi ellenzéstől nem tarthatni. Ez annál nagyobb csapás a' megbuktatott pártra nézve, mivel korlátlan bizalommal támaszkodék Russzia ótalmára. Igy Wucsics néhány nappal lelépte azzal fenyegeté egyik népszerű altisztviselőjét, hogy Szibériában fog bünhödni, ha még egyszer ellene nyilatkozni merészlend. Kragujevacban leírhatlan örömszájjal fogadák a' fiatal fejedelmet, s az egész lakosság nyakra főre dolgozik, hogy illón fogadhassa el az oda jövendő kormányzéki tagokat.

(Wucsics és Petronievics ótalmozása.) Mig nyilvános lapokban e' két szerb tanácsost egyhangulag pénzsikkasztás vagy legalább rossz kezelés miatt vádolják, magányos levelezők közül számosan egészen ellenkezőleg abban egyeznek meg, miszerint Mihály hget, Belgrádról távozta előtt, pénztárvizsgálatra kéré meg a' nevezett két tanácsos, minek következtében a' fejedelem nyilvánítá, hogy Szerbia nyilvános pénztára még soha nem volt virágzóbb állapotban, mint épen most. A' tanács minden írományit Kragujevacba szállíták, s így többé nem igen kéteskedhetni már, hogy csakugyan ez leend a' kormány székvárosa.

S z e g e d e n, jun. 16. Századunk szellemi előhaladása számos ns lelkü férfit ébreszte már hasznos intézetek alapítására, számost pedig ada-

kozások s lelkes áldozatokkal gyamolítására. Illy uton keletkezett a' vakok pesti intézete, hol több szerencsétlen hongyermek bár nem nyerhet is testi latástehetséget, de legalább fáradszorgalommal s czélszerű oktatással lelki és szellemi világra jutván hálafohászt buzog fel az egyetlen istenséghez s forró imádsági által áldást könyörög az alapítókra és gyamolokra. Ez intézet hasznosságát s jótékonyágát ismerve német-szentpéteri lelkész Ebner József Szeged ns tanácsához címzett alapítólevelében 6,000 v. fr. küldé vakok intézetére alapításul egyedül szegedi vak ifiakra nézve fordítatandót, kikötvén, hogy a' kijelölési jog a' szegedi ns tanácsot illesse salapítványi jótéteménye mindenek előtt testvérei gyermekeire vagy utódira, ha közülök valakit vakság sulya érne. egyébként helybeli vak fiunak azon intézetbeni neveltetésére fordítassék. Ezer közzönt a' derék alapítónak! Minthogy pedig ez alapítványi tőkét csupán kezdetnek tekinthetni még egy illy intézet támaszthatására, bizton remélhetni ns Szeged városa minden szépre, jóra, nagyra s dicsőre fogékony emberbaráti polgáritól s környéke ns lelkü lakosítól, hogy e' jeles oltványt verseny gyamolításikkal az emberiség kertjében hatalmas terepélyes fává törekvendnek n' vesztetni. Faxint superi!

S z a t h m á r r ó l jun. 17kén: Ugy halljuk a' kaland hírbül, hogy a' Bodrogköz egész tengert képez s a' Tisza lapályos vidéke is, mint minap Szamosközünk s hogy sok ezer hold vetést és kaszálót viz borít, névszerint Kisujzállásnak mintegy 14 ezer köblös földjét s e' közt 3ezer köblönyi vetést. Mind e' mellett nálunk az idő megesőzőt s olly sok szénát ígér, hogy olecsósága mellett majd félingyen adják. A' németi határon már kaszálnak. Szóval olly kővér idő jár, hogy hol az árviz hosszasan el nem borítá a' földet, vagy pedig ott, hol árviz nem volt, az ősi vetés olly buja, hogy az aratás több év óta nem volt illy gazdag veteményekkel biztató; a' rétek is sűrű és dus füvűek. Igy a' tiszta buza ára, melly most 13—14 vfor, aratás után sra fog leszökkenni. Nálunk tehát, hol vizár nem lepi a' vidéket, minden csak bősztendőre mutat. Minap egy szomszéd falusi előljároság statariumot tartott a' nemesek bikája fölött, melly szilajságával egy fiút majd lázárrátett, e' vad tette után t. i. nyomon elfogatak a' duló állatot s a' pór birák egybegyülvén, hogy többé ne ártasson rakonezátlan ökleléseivel, mivel nemeseké volt a' kártékony bika, fejtételre azaz levágatásra ítélték — a' megsértett fizető a' szatmári kórházba vitetett, honnan jobbulva után, kemény eledelhez levén szokva, az árpalevestül s becsináltól megszokott.

N a g y - S z ó l ó s (Ugocea-megye) jun. 14kén: A' mult medárdi vásárra kereskedőink általjában nem mehettek, mert mi a' szó igaz értelmében a' vízforkában valánk, a' hosszas hervasztó szárazság után alig esett egy pár napig, midőn olvadni kezdett a' mármarosai roppant hőtömeg s minket olly véletlenül elborított a' Tisza és Borsva árja, hogy mint szigeti lakosok el valánk minden további közlekedéstől zárva, derék, s magosra fölemelt, kötöltésű utaink jelenleg nem szolgálhattak gátul, mert ezeket is vagy meghágtá, vagy szétszakítottá a' dühöngő vizár. Mindjárt szomszédunkban a' nyalábi uradalom egy faluját, — Dobze László király halászinak hajdani fészket — Fekoháza nevűt, annyira szétrombolá a' Tisza, hogy át kellett új helyre telepíteniük, min már egy hónap óta teljes erővel dolgozunk; a' temetőben hánvadó tetemek nyugalmát is megzavará az irigy elem. Azóta is folyvást partig telvék a' folyammedrek, mit a' majd folytonos esőzés hatalmason mozdít elő. De vetésink, kivált pedig az ősziek boldog kánaant mutatnak, a' tavasziak is teljes reményt ígérnek, kivéve a' tiszapartiakat, hol a' tömérek tengerit — jövedelmünk fő forrását — a' felszántott földdel együtt elrablá. Borunk az 1834ki termésnél sokkal bővebb lesz, ha jég el nem szüri tőlünk előre, mitől nem ok nélkül remegünk, mert az idén alig díesekehetünk egy pár jó meleg nappal, az esők szerfelett hidegek.

I p a r - s t ő z s e r ű g y. Jun. 10iki drezdai hírek szerint azon napig már két harmada elkelt az ottani vásárra hozott gyapjunak, mázsánként 2—3 tallérral olecsóbban a' mult vásári árkelethez képest. A' legfinomabb gyapjufajok azonban nem szenvedtek olly nagy árcsökkenést, sőt az elsőrendűeket a' mult vásáron is vették. A' tartós szép idő igen kedvező e' vásárra nézve, főleg azon tekintetből, hogy minden oda hozatott áru s termék el fog kelni, és igya' kielégítő kelendőség az árcsökkenés sulyát némileg enyhíteni fogja. — Hivatalos levelek szerint Mlaka, Odra és Buzin. Zágrábhöz közel fekvő helységekben marhadöngyomai mutatkoztak, minek következtiben azonnal czélszerűleg intézkedett az illető hatóság a' ragály tovább terjedése gátlására. — A' temesvári pünköszt vásáron köv. volt a' hazai termény-ár: jármos ökör párja: 240 fr; igás lóé: 320 fr; göböllyé: 315 fr. 40 kr; tehéné: 165 fr; juhé bárányostul: 16—18 fr; 400 fontos sertésé: 130—140 fr; magyar gyapju mázsája: 45—50 fr; birakagyapjué: 80—90 fr; spanyolgyapjué: 125—135 fr; kenderé: 24 fr; lené: 30 fr; gubacs köble: 14 fr; ökörbőr párja: 40—42 fr; tehénbőré: 27—28 fr; lóbőrre: 12 fr; jubboré: 5 fr; méz mázsája: 50—55 fr; sárgaviaszé: 200 fr; bánási leveles dohányé: 14—16 fr; juh s kecskefagygyú tömlőben: 42 fr; marhafagygyúé: 36—37 fr; szalonnaé: 40—42 fr; rongyóé: 13—14 fr; tollé: 70—80 fr. mind váltób. értve. — Szegeden az élelmi szerek ára f. l. hagott, a' tisztabuza köble 13 v. fr., a' kétszeresé 10—11 fr. 30kr., árpa és tengerié 10 fr., zab 7 fr. 30kr. — 8 fr.; pedig a' környékbeli vetések igen jó lábon s gazdag aratás-al kecsgetőn állnak. Az illy árfelugrást főleg annak tulajdoníthatni, hogy a' haza több résziből érkezett tudósítások szerint a' jégeső sok kárt okozott, s a' rendkívül nagy tüzveszélyek is sok gabonát elemészettek. A' Tisza már apadásnak indult, minélfogva itt némileg oszlani kezd a' kiöntésétől félelem, melly eddig annál inkább aggodalomban tartá Szegedet, mivel bánási részen levő vetéseinek víz általi elrongáltatásával több ezer, sőt száz ezerben is károsulandó vala. Az augsburgi gyapjувásár jun. 10—13kaig rendkívül élénk vala mint említők, ugy hogy a' vásár másod harmad napján minden, pedig nem kis mennyiségű gyapju igen igen kedvező áron kelt el. Ambár a' vásár eleje igen hanyag s leha volt, vége még is igen kielégített. Közönséges gyapju 57—67 fr; középfinom 65—95 fr; finom 90—120 frtíg kelt mázsánként. A' drezdai gyapjувásár is kedvező volt az eladókra nézve, mert miután híre jutott, hogy a' oroszok gyapjувásáron 60 ezer mázsa gyapju kelt el valamivel esőkkentebb áron a' tavalyinál, a' gyapju-eladók

Drezdában is engedékenyültek 's a tavalyi árhoz képest általánosan száztul 10 legföljebb 12vel jutalmasabban adák gyapjokat, néhány csak 2—1²/₂ tallérral olcsóbban, sőt egy két pár a tavalyi árt kapta meg. Itt is mint Augsburgban másod harmad napon majd minden gyapju elkelt. Fővevője volt a finom fajnak az angol, egy orosz tőzserház, 's a szász és németalföldi gyárnokság; a közép finom jobbadán a szász gyárosak kezib- jutott. 23—25 ezer Stein volt összes mennyisége a gyapjunak a drezdai vásáron (egy stein 20—21 font Szászországban, az az mintegy $\frac{1}{3}$ része a mi mázsáknak) A' superelectoral's legfinomabb steinja: 22—28 ezüst tallér, az ezutáni osztályé: 18—21 tall., középfinom steinja: 14—17 tall. közönségesé: 11¹/₂—14 tallér volt, azaz a' mi mértékünk szerint a' legfinomabb mázsája: 110—140 ezüst tallér, ezutáni fajé: 90—105 ez. tall., közepfinomé: 70—85 ez. tall., közönségesé 57¹/₂—70 ez. talléron kelt. Azonban mint Magyarországon majd mindenütt, ugy Németországban is szintazon száma 's faju birka az idén kevesebb gyapjut adott, mint tavaly. — A' már négy év óta elkezdett gyorsutazást, mely a' szeszély és szerencse gyakor változékonyága miatt a' vállalkozó társaságot olykor elcsüggeszté és pontatlanná tevé, mostan B i a s i n i Kajetan tulajdon vagyona koczkáztatásával egyedül fogja folytatni Kolozsvárról egész Magyarorszáig, erre egy czélszerű ujszerket készítetté az utazók számára 's lovait oly rend és készülékben tartja, miszerint méltán reménylhetni, hogy pontos és gyorsabb leend az eddigienél. Minden vasárnap indul a' gyorskocsi Kolozsvárról Pestre 's oda érkezik szerdán hogy a' gőzhajón Pestről Bécsbe indulni akaró utazók idején ott legyenek: hasonlag Pestről Kolozsvárra indul vasárnap, és szerdán ide megérkezik. Ilyen móddal tartós fenállásáról bizonyosak lehetünk. — Brassó fele a' szomszéd oláhországgal közlekedés élénkebbülni kezd annyira, hogy az utóbbi négy hét alatt egyedül a' t ö m ö s i passusnál több mint ezerszáz utast számláltak 's köztük több fobb rangut, kik az évenként nagyobb virágzásra emelkedő előpataki fürdőre siettek. Oláhország délkeleti széliről jött utazók semmit sem tudnak az orosz seregnek Pruth melletti öszszevonatásáról, de azt beszélék, hogy Odesszában nagy hadi készület van a' cserkeszek ellen 's folyvást hadiszerek és hadsereg szállítatnak hajóra, a' cserkeszeket minapi hihefien győzelmekért megfenyítendők. A' szárazzi kereskedés ujra emelkedni kezd, mert csak e' héten hatvan, lipesei árakkal terhelt szekér ment át a' határon. Időjárásunk szünetlen változik, eső után hűvös, tiszta időben pedig forró és tikkasztó a' lég. E. H.

Spanyolország.

(Utóhírek Morella ostromáról. Cabrera dühöngései.) Bordeaux jun. 6-ikán: „Morella elfoglalása legfontosb mellék-jelenet a' zendülés halálvonaglásában. Az álguk tüze maj. 28—29-ike között éjjel szakadatlanul pusztítá a' várost; reggeli 6 órakor egy tűz-golyó a' löportoronyra zuhant, 's egy tűzer-ezredes, I barátgyárdian 's 50 katonalégbe röpült a' torony födelével együtt. Az egész város egyetlen lángtengerré vált és az ostromlók folyvást keményebben lödözék a' roskadozó falakat: egy 24 fontos álgu-telep iszonyuan rombolá a' várost. A' zendülők legnagyobb vakmerőséggel óalmazák magokat: minden utcán szerzetesek bátoriták a' harczókat, 's azon állhírel biztatgatók, hogy néhány pillanat múlva francia segédsapat fog szabadittatásukra érkezni. Számos ház öszszergyott és sok embert romjai alá temete. 30-ikán éjjel tájban az egész örség meg akart szökni; de a' királyné tábora ébren volt 's visszaveré a' kétségbeesteket. Több száz zendülő fogva maradt a' táborban. Reggeli 5 órakor alkudozni kívánt az örség. 6 órakor megszűnt a' lödözés és 8 órakor az egész örség meghódolt a' királyné diadalmas fegyvereinek. — Hogy Cabrerát nem ok nélkül nevezék vértől ázott szörnynek, azt következő tetteivel is eléggé tanúsítja: Cabrera néhány nap előtt Rosselben Vinaroz mellett, egy köztisztelőt öreg birtokos házában tartózkodék, ki, mint forró tisztelője a' trónkövetelőnek, mindenkor a'jai érzelmeket mutatott Cabrera iránt. Az ügyek mostani fordulata tekintetéből azon tanácsot szalasztá ki ajakin az öreg, miszerint czélszerű lenne Franciaországba menekülni. Cabrera egyetlen szót sem válaszolt e' tanácsra, hanem az utcán a' legközelebb álló ör elibe vezeté a' jámbor aggastyánt, letérdelteté 's föbe löveté. Palillos guerillavezért, ki nem akart Mancha tartományba rotani, szinte föbe löveté Cabrera. Egyébiránt valamennyi zendülő főnök annyira meg van már győződve d. Carlos ügye végképi elbuktaról, hogy mindenki csupan erszényét törekszik ragadmányok gyümlöcsével megtölteni, és aztán Franciaországba illianni. —

Anglia.

(Gyilkos merény a' királyné és férje ellen.) A' M. Chonicle jun. 11-i kérélet írja: „O fels. a' királyné, Albert hg kíséretében tegnap este 6¹/₂ órakor szokás szerint elhagyá Buckingham palotát kocsin, és Hydepark felé indult. Greenpark közelében rögtön egymásután két pisztolylövés durrant el, mellyek a' királynéra voltak intézve, ki hangos sikoltással előre hanyatlott, de szerencsére sértetlenül maradt, 's folytatata a' sétakocsizást, mintha semmi nem történt volna. A' lövések egy 18 éves fiatal embertől származtak, ki egész hidegvérűséggel maradt meg állásában, a' Greenpark falához támaszkodva 's mindenik kezében egy pisztolyt tartva. Bizonyos Lowe és Clayton nevű férfiak 's ő fels. apródja Beckham azonnal elfogák a' gonosztevőt 's börtönbe vivék. O fels. és Albert hg egész nyugalommal végzék sétakocsizásukat, 's csupan attól tarthatni, hogy az ijedség kellemetlen hatása leend a' királyné mostani állapotjára, mely oly kedves reményekkel biztatja Angliát. A' tettes: Oxford Eduárd, 18 éves, legközelebb korezmában szolgált mint pinczér, 's pillanatig sem tagadá, hogy mind a' királynét, mind férjét meggyilkolni szándékozék. Lakásán egy kardot leltek, 's asztalfiókjában löport és több öngolyót, mellyek mind tökéletesen pisztolyaiba illettek. Találtak továbbá egy sipkát fekete fátolbul, mellyre két vérvörös selyemszalag volt függesztve, végre egy titkos társulati névjegyzéket, melly mindazáltal csupan álneveket foglalt magában. A' gyilkos zsebében, Young - England című titkos társulat alapszabályit lelék. A' gyilkos merény bizonyosan e' társulat céljaiból származott. — Jun. 11-ikén Stanley indítványa az irlandi választás-javítás ügyében 206 szóval 195 ellen keresztül ment, és így a' ministerség 11 szóval kisebbségben maradt. —

(Józság-egyesületi ünnepély. Angol kormányfoglyok tartásmódja. Elegy.) London, jun. 8-ikán: „Pünkösthétfőn a' londoni józsági társulatok mintegy 20 ezer tagja ünnepélyesen vonult végig a' város fobb

utczáin 's térein. vig zenével 's jelentőség-teljes fölrítu zászlókkal, és lobogókkal. Este több helyen tartottak beszédeket az egyesület némelly tagjai. — A' jun. 5-iki felsőházi ülésben O'Connor börtönöztetése kerülvén napirendre Normanby következőleg czáfolá meg a' kormány szigorúsága ellen emelt panaszokat: „Feargus O'Connor ur, valamint bármelly más kormányfogoly, semmi személyes méltatlanságnak nincs alávettette, ő nem köteles éji edényit kivinni és tisztogatni, szobáját nem seprí és semmi szolgál kötelességet nem teljesít. Hálásra ajánlottak neki lepedőket, de ő viszszautasítá. Éjjel, valamint eddig, ugy most is, a' legjobb szobában alszik; napjában kétszer kap theet és czukrot, miknek mennyisége semmi korlátoztatást nem szenved. délben husételeket 's két pohár bort kap: szakalát mindennap leborotválják 's tiszta fehérneművel annyiszor látják őt el, mennyiszor kívánja; ágyában négy szőr-derekalj 's egy fejpárna van; szobájában egy asztal, egy szék; délben mindenkor egyedül 's minden fölvigyázat nélkül ebédel. A' tág udvarban kedve szerint sétálhat: hálókamráján kívül még egy nagy szobája van kizáró használatra; tulajdon öltözetét viseli, 's a' t.: melly nyilatkozat után minden további kérdéstől önként elállott a' ház. — Russell W I meggyilkoltatása ügyében azon uj hir szállong, miszerint a' vértett utáni reggel egy férfi suhant ki a' házból, kit a' rendörség már ismerni vél. Az elorzott holmiból több ezüst kanál hiányzik, ezek felföldözőjének 50 font sterling jutalmat tűzött ki Russell családja. Egyébiránt Courvoisier folyvást makacsul tagadja a' gyilkosságot, 's a' vele lakó rendör még álmaiban sem vett észre nyugtalanságot, vagy más oly jeleket, mikből vétkességét következtethetné. — Azon főrangú váltóhamisók, kiknek Brüsszelben jött nyomába a' rendörség, már nagyobb résztint fogva vannak: egy kettő azonban megszökött. —

Ujabb hir szerint a' khinai kormány próbát tétete a' tunkni öbölben állomásozó angol hajók felgyújtására, de ez nem jól ütött ki: ezenkül javaslatot nyújtottak be az ég fiának, miszerint az angol hajókon levő legénységet meg kellene ölni: de ő igen el levén a' menny gondjaitul foglaltatva, e' gyilkolási javaslatot vélemény-adás végett Lin kormányzóhoz küldötte. Yih osztálynok 2000 emberrel csakugyan megindult Makaó ellen. Mit teend Elliot kap. maga védelmére, még nem tudhatni. Volage hajó Smith kap. alatt földieki óalmazására azonnal a' makaói kikötőbe vitorlázott, de a' portugál kormányzó ovást tön ezen lépés ellen, mint kormánya iránt nyilvánított ellenségeskedés ellen, hozzá tevén, hogy jó volna, ha meggondolná Smith kap. milly kevés angol, és milly sok portugál van ottan. — Azon gondolattal, hogy angol hajókból állítsanak hajóhadat, a' khinaiak felhagyni látszanak: legalább Norden dán hajó 45 ezer dolláron lett megvételét semmitörök nyilatkoztaták a' tisztviselők; azonban kalkuttai lapok szerint sok yankee 1000 dollár havonkénti fizetés mellett mint, hajóskapitány, khinai szolgálatalépett. 's midőn háromnak illy tettét roszalna Kantonban az amerikai consul. ezek azt felelék: ők csak hasonló értékű fizetésért lépnek vissza. Lin Kanton körül 's a' partokon több álgutelepet állhatott. — Madraszi hir szerint a' Khina ellen menő hadszállítvány már elvitorlázott; apr. 30-ikán kelt bombayi tudósítás pedig Burnes Sándortul kapott levél tartalmát jelenti, miszerint 24 ezer főnyi moszka sereg 70 álgyuval Khivába megérkezett, smár Bokhara felé is elindult. (?) E' hir még valósulásra vár.

Kalkutta, apr. 15. Az utolsó kanton és makaói tudósítás vészhihető minden európainak, ki a' mennyei birodalomban, vagy annak tengerén tartózkodik. Most nem kalmári nyereség, nem mákonycsempezés elnyomataása, hanem élet és halál förgő kérdésben. Az eddigi császári biztos Lin helyet cserélt, és most a' két Kantonhoz tartozó tartományok alkirálya. Febr. 13-án hirdetvényt bocsátott ki, miszerint az angoloknak Makaót is el kell hagyniok. Az angol hadihajók, földieki életét 's javát óalmazandókép Makaó bel kikötőjében vetének horgonyt. A' kormányzó és tanács ovása 's felszólítása következtiben azonban visszavonultak az angol hajók, 's azóta a' khinai tisztviselők békésebben gondolkoznak, noha már Kanton és Makaó körül nagy számu sereg gyült össze. Sok európai kereskedő békes véggel kecsgetti magát, de csak hamar megcsalatozik. Yih osztálynok minden be-és kimenetelt elzárt Makaónál, azon reményt táplálván, hogy így az angol hajókat könnyebben kiűzheti; de mivel e' rendelet inkább sújtotta Makaó lakosát, mint az angol hajókat, ismét visszahuzta. Ezen elzaratást jelentő hirdetvényében ügykezett Yih megnyugtanni a' makaói portugál lakosokat. Minden csalót 's csavargót, ki állhírekkel a' portugálokat arra akarná birni, hogy a' khinaiakkal zakítsák meg a' kereskedést, kemény büntetéssel fenyeget. „Minden helyen, így hangzik a' hirdetvény vége, hova engem hivatalos kötelességem betöltése hí, meg esküdtem, és közre tettem, és a' kapukra is kiragasztattam, hogy ha én valaha az igazságot és igaztalanságot pénzért elfordítanám, magvam szakadon: isten örizzen, hogy én a' nem igaz 's igaztá tételiben megegyezzem.“ Kantonban a' kormány 30 dereglyét fegyverkezete föl a' mákony - csempezések ellen. — Alexandriai tudósítás szerint a' Khina ellen menő sereg eddigelé már elvitorlázott. A' keletindiai angol birtokban mindenütt nyugalom uralkodik. Az afghanistáni sereg számára indított erősitvényi szállítvány szerencsésen átjutott a' szorosakon. Dost Mohammed csakugyan fogva ül Bokharában. — A' moszka Khivába lett megérkezése nem valósult. —

P e k i n g. Az elégtelenség és háborgás lelke mindinkább terjed a' fővárosban, és számos törvénytelen szövetekezés 's társulat létezik még a' palota falai közt is. E' tudósítás udvarnok tollából foly 's azért nincs nagyítva. Rablás, kicsapongás, fényes nappal is történik. Ebből azt következtethetjük, hogy vagy a' legfőbb kormány gyenge és erőtlen, vagy a' rendörség van egyetértésben a' zavargókkal. A' császári sirloltot ismét megháborították. Ugy látszik, a' föld népe ingerülve van a' mennyei udvar ellen. Mouhdenben a' birodalom második fővárosában szinte nincs jobb renden a' dolog. Ott a' népesoportozás még veszélyesebb, mint Birmingham-

hamban volt, de a mennyei igazság-szolgáltatás rövid utu. A bűnöst, akármiféle legyen, elfogják, és ha ez a kiszabott időben még nem eshetik, jaj a bírónak. Kihallgatni, elítélni, ítéletet végrehajtani, egyjelentésű a mennyei birodalomban.

Franciaország.

(A páirkamra egyhangulag elfogadja a követkamra határozatát Napoleon ügyében. Elegy.) Paris, jun. 9kén: „A páirkamra minden vitatás nélkül megerősíté a követkamra ajánlatát Napoleon hamvai ügyében, minélfogvást a rokkantak palotájában már minden zugban levakarják Lajos nevét és Napoleont vének helyére. A jour. des Débats azon jámbor ohajttással közli e sikert: vajha e temetés is olly szép illedékkal menne véghez, s ne szolgálna a bős bonapartistáknak alkalmul újabb kicsapongásra. Ez ohajtas kétségbe-hozhatlanul tanusítja, mikép a kormány csakugyan rendezavartól fél, bármikép törekszik is ellenkezőt mutatni. Napoleon kardját egyedül Bertrand gondoskodikának köszönheti Franciaország; mert az angolok el akarák azt sikkasztani; de Bertrand ügyesen föleserélte. Egyéb-iránt e kard egyszerű, de markolatja tiszta aranyból készült s három régi képpel van díszesítve, mellyek Hannibal, Caesar és nagy Sándor fejét ábrázolják. A kardvason e szók olvashatók: „Auszterlitz, dec. 2kán 1805. A National igen helyesen jegyzi meg azok számára, kik attól tartanak, hogy Napoleon Lajos majd zendülést támasztand nagybátyja elta- karitattásakor: „Ne féljetez francziák, álljon bár Lajos hg a Vendôme osz- lopra s hadarázzon onnan mindenfelé Napoleon tulajdon kardjával, azért még sem teend esodát, mert az auszterliczi csatát nem e kard vitta ki, hanem azon kar, melly e kardot, s még inkább azon óriási szellem, melly a kart vezérlé. Nevezetesnek találják a diplomaták, hogy Palmerston ez uttal császárnak nevezé Napoleont, midőn hivatalosan értekezék ham- vai átadatása iránt a francia követvel, mit eddig még soha nem tön az angol kormány.

(Napoleon és a követkamra.) Rajna mellék, junius 14kén: „A kamra maj. 26iki szavazatát eseménynek mondhatni. Débats és Gazette leple- zetlen kárörömmel keltek föl a ministerek ellen, míg a Constitutionnel, különben a legmindennapibb silánykodás képviselője, folyvást csak a kam- rat zaklatja, mivel ez a nemzeti lelkesülés mozgalmától különválni merész- kedett. Az egész úgy röviden ezekben öszpontosul: Thiers, a Constitution- nel pártfogója, egy kis csapatát szvenvedett, s ezért természetesen hara- gunniok kell a halhatlanoknak. Mi azonban éppen nem akarunk komoly po- litikai jelentőséget tulajdonítani e kamrai szavazatnak; egy millióval több vagy kevésb az eddigi milliárdhoz; egy lovag-szoborral több vagy kevésb a parisi téreken, ezek valóban mind sokkal csekélyebb dolgok, hogyses a ministerséget megrendíthetnék. E kamra-szavazat mindazáltal talán an- nál rendkívüli fontosságot nyer, ha századunk erkölcsi történetei bizony- sága gyanánt fogják azt tekinteni. Örömet megvalljuk, mikép a kamra e határozatát nem vártuk; de miután már bekövetkezett, valóban legőszi- nébb örömmel üdvözljük azt, mint újabb tanujelét az ellenállhatlan haladás- nak. A francziák lovagi szelleme könnyen s gyorsan langra gyúl egyes emberek külső nagysága bámulása által, és izgékonny képzelődésük örö- mest nyugszik meg a drámai ingerben és történeti események tömegsze- rű hatásában. S mennyire eszközle ezt Napoleon, azon férfi, ki egész kor- szakát betölté. szóval a „császár! Csupsan neve is villány-hatalommal uralkodik a szellemek fölött, életének szomorú befejezte még ellenségét is kibékíté s tiszteltetése nemzeti szvenvedéllé lön Franciaországban. És a kamra még is mérsékelné merészkedék a lelkesülés e tulzott kifejezésit, s nevezetes szónokai, népszerűség-vesztéstől sem irtózva, nyiltan ki- mondák, mikép a császári uralkodás belföldre névé tulajdonkép csupsan fényes zsarnokság volt, melly iránt minden vonzalmi kitejézésétől tartoz- kodni kell a szabad ország képviselőinek. E letdologbul mindenki megí- telteti, milly mély gyököt vert már Franciaországban az ügyek új ren- dezete; a kamra tehát sokkal fonségesb alakban tunik itt föl, mint a francia sajtó, és szavazatát ismételve nevezetes eseménynek mondjuk. Clauzel tábornagy, napoleonkori tüztől elragadtatva, azon kitejézésit hasz- nálta ugyan, miszerint a szabadság mindenek fölött igazsággal köteles vi- seltetni a dicsőséget iránt; de ez csak czifra beszédmod, mert ugyan ki kö- vetelhetne komolyan a szabadságtól kötelelességeket o lly férfi iránt, ki hazája törvényhozó tanácsat szuronyokkal kergette széllyel, ki maga körül emberek helyett csupsan eszközöket szívelhetett, ki isszonyu erő-és ármány-kifejtéssel végre odajutott, hogy akaratja rettegtetősége egyet- len törvényül szolgált olly országban, mellyből a zendület épen akkor még utolsó nyomát is kisépré a kizáró szabadítéket igénylő tiszteletnek! Ha már csakugyan személyesíteni akarják az általános népkivánatot, melly emléket akar állítani a hősnek, úgy legalább ne mondják, hogy szabad- ság a végrehajtó, hanem vallják meg nyiltan, miszerint dicsvagy szven- vedéllé hódol azon férfinak, kihez hasonlóval sem a középkor, sem napjaink nem dicséketnek. Egyébiránt jelenleg már minden vitázat fölösleg a csá- szár érdemei és hibái fölött, mert rendkívüli ségét senki nem fogja tagad- ni; azon egyet mindazáltal bátran megjegyyezhetni, hogy óriási szellemé- vel megboacsáthatlanul visszaélt nemzete ellenében. Nala csak egy tökély hiányzott: de a legmagosb: az erkölcsi, ne tovább! Hogy nem lön a zendü- let Monkja, azt senki nem tulajdonítja neki bűnül, de hogy Cromvellje lett, az bizonyosan átkot szerze számára. Egyébiránt általános tekintetből ter- mézetesnek látszik a francia nép azon kívánata, miszerint Napoleon hamvait a főváros falai közt kívánja látni, de kérdés: nem fog e ez által vesztetni ez ügy költészi oldala, melly olly fonségesen ragyogott a távol Longwoodban, — s a parisi porföllegek alatt könnyen szokasbeli minden napiassággá silányulhat. Most tehát a rokkantak palotájában ünnepele- sen elte metendik Napoleont, hamvai fölött emléket állítandnak, ez emlé- ket szemlélgetni, koszorúztatni, leírni, rézre vénsi, s végre megun-

ni és feledni fogják, mint mindent. Ellenben a magányos halotti nyugá- lom sz. Honában valami mondhatlan megrendítő bájeróvel bírt. Tengerő- vezi csöndes szirten nyugszik azon férfi, ki a legnagyobb mozgalmakat eszközle; Európa legnagyobb fia ezer mérföldnyire nyugszik Európától, a hős távol bajtársaitól, a császár Franciaországtól, az atya gyerme- kétől, ki már kereszteltetésekor római királyá keneté. E folytonos, még halál után is tartó számkivetés minden embert szükségkép isten itélő igaz- ságára emlékeztet. Valamint Caesar hódításihoz tartozik azon pillanat, mellyben Pompejus oszlopa mellett lerogyott, úgy szinte a szentilonai sir- halom tagadhatlanul Napoleon életéhez tartozik. Azon tragoedia, melly- nek hőse volt, azon szigeten látható véget ért, s maga a történet, e ko- moly istenség, magányosan örökédék sirja fölött.

(Elicabide újabb gyilkosságai. Elegy.) Bordeauxi hírek szerint Elicabide mindjárt elzáratása után jelenté, miszerint igen fontos felfödö- zéseket szándéka tenni, ha Bordeauxban maradhat, de makacsul hallgat- ni fog, ha Parisba szállítatnék. A rendőség engedett és a meggyilkol- tatott gyermek bebalzamoszott holttestét Bordeauxba viteté, mire a go- nosztevő kivallá, hogy ellenállhatlan belső ösztön által ingereltetve szá- mos embert gyilkolt meg, s köztük legjobb barátját és a bordeauxi jám- bor érseket, ki mint ember mindenki előtt legnagyobb tiszteletben állott. — A független francia lapok oklevélszerűleg bizonyíták be, miszerint Napoleon még azon időre is kifizteté magának a háztartási költségeket, mellyet Elbában töltött el; e nagy mennyiségből mindazáltal mintegy 13 milliót csupsan utalványokban kapott az országos kincstárból, melly utalvá- nyok utóbb XVIIIk Lajos kormánya által megsemmíttettek. Most e 13 mil- lióbul Napoleon örökoni birtokában 6 millió van, Survilliers gr. pedig a többit bírja, és ha e szerint a kormány a Napoleon hamvai áthozatására és régi testorsége számára ajánlott két milliót elfogadná, úgy következe- tességből a többi 11 milliót is ki kellene fizettetnie, mi csupsan a császár rokoninak hozna hasznót, s ez valóban veritéke lenne a szegénynek és vére a vitézeknek. Majd egész Paris jelenté már magát az illető biztosság- nál Napoleon hamvaiért utazhatás végett, elannyira, hogy Noé bárkája is kicsiny lenne az utazni kívánók elfogadására. — Orleans és Aumale hgek jun. Skán Parisba visszaérkeztek.

(Bouchotte. Elicabide kürtölt vallomási nem teljesülnek be. Miklós czár Parisba készül.) Metzben jun. Skán egy igen nevezetes férfi hunyt el, Bouchotte volt hadminisiter a nemzeti gyűlés uralkodta alatt, élete 83ik évében, ki mint ezredes lépett ministerségbe, és ismét mint ezredes vo- nult magányos életbe, miután legalább 80 tábornokot nevezett ki. — Azon hir, melly szerint Elicabide számos gyilkosságot vallott meg a bordeauxi törvényszék előtt, tökéletesen alaptalan, s nem csodálhatni eléggé, mi- kép merészlenek némely levelezők olly szemtelenül fillenteni, s főleg illy borzasztó tárgyra nézve! — Parisban több nap óta nemzetorségi szemeltar- tásról beszélgetnek, mellyen Miklós moszka czár is jelen fogna lenni, mi sok különböző magyarázatra szolgál alkalmul.

Törökország.

Alexandria, maj. 16. Nálunk a seregmozgás majd egészen meg- szűnt. Mindenre készen állván M. Ali a nemzetorséget akarja jó labra ál- litani. A feyvertárban s hadihajókon naponkint 20—25 ember hal meg dögvészben. — Néhány nappal ezelőtt Husszein basát, kihez igen bizik, s csupsan akkor használ, mikor szorul. Deltába küldé Ali, hogy Skarkie tar- tományt, melly föllázadt, lecsilapítsa. Nyugtalan, pártos lélek szállá meg az arabokat. Saidban ittott lázongnak. Damanhurban egy arab agyon löve egy sheiket, mi ezelőtt hallatlan volt. De ez másként nem lehet; kimond- hatlan inség nyomja a föld népét, s a kobzó rendszer következtiben nincs más mód magan segítni, mint a kormányt meglopni, és ha ez nem lehet, más módrul kell gondolkozni. Egy háznép 12 krral nem jöhet ki nap- jában, azért apa, anya, gyermek lopni kénytelen azon gabnábul, mellyet a kormány számára takar, és ki tulajdoníthatja ezt nekik vétkül, midőn az afei magtarban 30 ezer köbögabna van s mégismajd éhen hagyják vessni. Gondolhatni valami gyalázatosabbat, mint azt hogy ez évben a falukra két- szeres adót vetnek, mivel a kobzó (fiscus) mély bölcsesége kitalálta: mi- kép a török számlálás szerint egy év 12 holdnapbul állván, az 30 év alatt egy évvel rövidül. Mohammed futása óta ez ördögi ötlet senki agyában sem fordult meg.

Konstantinápoly, maj. 20. Politikai láthatárunk mindinkább sötétül. A mitül félték, megtörtént. Halil b. az alkirály pártjára állott. Nagy be- folyása s összeköttetése most a negyvezért fenyegeti, mivel azon gon- dolatot táplálja, hogy Alival bármi áron béke köttessék. Pártja a szultán anyjával összeköttetésben áll s a kettő együtt uralkodik a városban. Csa- latkozik, ki azt hiszi, hogy ezen párt egy a régihez ragaszkodókéval, mert a csekélyebb miveltségű török is átlátja, hogy szükséges az újítás, ha i. a romlással fenyegető félvadságbul ki akarnak emelkedni. A szultán anyja is illy véleményű, ki leginkább a vallást és annak szolgálit utálja, mi- rül a köv. történet elég bizonyosságot tesz. Az ifju szultán atyja sirjához ment imádkozni s imádkozása közben egy szózat kiáltott hozzá a sir bel- sejéből mondván: „Abdulmedzsid, hagy el az újítás romlásra vezető ut- ját, én atyád Mahmud is ez uton jártam. Most átkozom, hhu istentelen léptei- met“. Az ifju szultán ezt elbeszélvén anyjának, ez nyomozást tetetett, s a sirbolt belsejében elbűt papot minden további gondolkozás nélkül megfoj- tatta. Azonban az egyiptusi párt lovalgatja a régihez ragaszkodókét, s igaztja a hívőket a porta ellen. M. Ali nyugton van s egész bizalommal varja terve sikerülését. Ot most mindenki biztatja, Keane l. is nyilványítá neki, mikép jogát Anglia elismérendi. — A zavar nőttén, a vélemények sokféle ágognak s elhatározó lépéshez sehogy sem juthatni. Khosrev és Rezsid, legnagyobb befolyással van ugyan a szultánra, de minisiterár- saik s a diván többi tagja tőlök naponkint eltérőbb nézetűek; mi ellenében

Drezdában is engedékenyültek 's a tavalyi árhoz képest általánosan száztulí 10 legfőbb 12vel jutalmasabban adák gyapjokat, néhány csak 2—1¹/₂ tallérral olcsóbban, sőt egy két pár a tavalyi árt kapta meg. Itt is mint Augsburgban másod harmad napon majd mindenyapju elkelt. Fővevője volt a finom fajnak az angol, egy orosz tőzserház, 's a szász és németalföldi gyárnokság; a közép finom jobbadán a szász gyárosok kezib' jutott. 23—25 ezer Stein volt összes mennyisége a gyapjunak a drezdai vásáron (egy stein 20—21 font Szászországban, az az mintegy 1/5 része a mi mázsáknak) A' superlectorat's legfinomabb steinja: 22—28 ezüst tallér, az ezutáni osztályé: 18—21 tall., középfinom steinja: 14—17 tall., közönségesé: 11¹/₂—14 tallér volt, azaz a mi mértékünk szerint a' legfinomabb mázsája: 110—140 ezüst tallér, ezutáni fajé: 90—105 ez. tall., középfinomé: 70—85 ez. tall., közönségesé 57¹/₂—70 ez. talléron kelt. Azonban mint Magyarországon majd mindenütt, ugy Németországban is szintazon száma 's faju birka az idén kevesebb gyapjut adott, mint tavaly. — A' már négy év óta elkezdett gyorsutazást, mely a' szeszély és szerencse gyakor változékonysága miatt a' vállalkozó társaságot olykor elcsüggeszté és pontatlanná tevé, mostan B i a s i n i Kajetan tulajdon vagyonja koczkatatásával egyedül fogja folytatni Kolozsvárral egész Magyarorszáig, erre egy czélszerű ujszerket készítetté az utazók számára 's lovait oly rend és készületben tartja, miszerint méltán reménylhetni, hogy pontos és gyorsabb leend az eddiginél. Minden vasárnap indul a' gyorskocsi Kolozsvárról Pestre 's oda érkezik szerdán hogy a' gőzhajón Pestről Bécsbe indulni akaró utazók idején ott legyenek: hasonlag Pestről Kolozsvárra indul vasárnap, és szerdán ide megérkezik. Ilyen móddal tartós fenállásáról bizonyosak lehetünk. — Brassó felé a' szomszéd oláhországgal közlekedés élénkebbül kezd annyira, hogy az utóbbi négy hét alatt egyedül a' t ö m ö s i passusnál több mint ezerszáz utast számláltak 's köztük több fobb rangut, kik az évenként nagyobb virágzásra emelkedő előpataki fürdőre siettek. Oláhország délkeleti széliről jött utazók semmit sem tudnak az orosz seregnek Pruth melletti összevonatásáról, de azt beszélnek, hogy Odesszában nagy hadi készület van a' cserkeszek ellen 's folyvást hadiszerek és hadsereg szállítatnak hajóra, a' cserkeszeket minapi bihetlen győzelmeikért megfenyítendők. A' száraz kereskedés ujra emelkedni kezd, mert csak e' héten hatvan, lipsei árukkal terhelt szekér ment át a' határon. Időjárásunk szünetlen változik, eső után hűvös, tiszta időben pedig forró és tikkasztó a' lég. E. H.

Spanyolország.

(Utóhírek Morella ostromáról. Cabrera dühöngései.) Bordeaux jun. 6ikán: „Morella elfoglalatása legfontosb mellék-jelenet a' zendülés halálvonaglásában. Az algynok tüze maj. 28—29ike közt éjjel szakadatlanul pusztítá a' várost: reggeli 6 órakor egy tűz-golyó a' löportoronyra zuhant, 's egy tüzér-ezredes, 1 barátgvárdián 's 50 katonalégbe röpült a' torony födelével együtt. Az egész város egyetlen lángtengerré vált és az ostromlók folyvást keményebben lödözék a' roskadozó falakat: egy 24 fontos algynu-telep iszonyuan rombolá a' várost. A' zendülők legnagyobb vakmerőséggel ótalmazák magokat; minden utcán szerzetesek bátoriták a' harcolókat, 's azon áhírral biztatgáták, hogy néhány pillanat múlva francia segédsapat fog szabadittatásukra érkezni. Számos haz összerogyott és sok embert romjai alá temete. 30ikán éjjél tájban az egész örség meg akart szökni; de a' királyné tábora ébren volt 's visszaveré a' kétségbeesteket. Több száz zendülő fogva maradt a' táborban. Reggeli 5 órakor alkudozni kívánt az örség. 6 órakor megszűnt a' lödőzés és 8 órakor az egész örség meghódolt a' királyné diadalmas fegyvereinek. — Hogy Cabrera nem ok nélkül nevezék vértől ázott szörnynek, azt következő tetteivel is eléggé tanúsítja: Cabrera néhány nap előtt Rosselben Vinaroz mellett, egy köztisztelétű öreg birtokos házában tartózkodék, ki, mint forró tisztelője a' trónkövetelőnek, mindenkor atyai érzelmeket mutatott Cabrera iránt. Az ügyek mostani fordulata tekintetéből azon tanácsot szalasztá ki ajakán az öreg, miszerint czélszerű lenne Franciaországba menekülni. Cabrera egyetlen szót sem válaszolt e' tanácsra, hanem az utcán a' legközelebb álló ör elibe vezeté a' jámbor aggastyánt, letérdelteté 's főbe löveté. Pállos guerrillavezért, ki nem akart Mancha tartományba rontani, szinte főbe löveté Cabrera. Egyébiránt valamennyi zendülő főnök annyira meg van már győződve d. Carlos ügye végképi elbuktaról, hogy mindenki csupán erszényét törekszik ragadmányok gyümölcsével megtölteni, és aztán Franciaországba illanni. —

Anglia.

(Gyilkos merény a' királyné és férje ellen.) A' M. Chonicle jun. 11-i kérélt írja: „0 fels. a' királyné, Albert hg kíséretében tegnap este 6¹/₂ órakor szokás szerint elhagyá Buckingham palotát kocsin, és Hydepark felé indult. Greenpark közelében rögtön egymásután két pisztolylövés durrant el, melyek a' királynéra voltak intézve, ki hangos sikoltással előre hanyatlott, de szerencsére sértetlenül maradt, 's folytatatá a' sétakocsizást, mintha semmi nem történt volna. A' lövések egy 18 éves fiatal embertől származtak, ki egész hidegvérűséggel maradt meg állásában, a' Greenpark falához támaszkodva 's mindenik kezében egy pisztolyt tartva. Bizonyos Lowe és Clayton nevű férfiak 's ő fels. apródja Beckham azonnal elfogák a' gonosztevőt 's börtönbe vivék. Ő fels. és Albert hg egész nyugalommal végzik sétakocsizásukat, 's csupán attól tarthatni, hogy az ijedség kellemetlen hatása leend a' királyné mostani állapotjára, mely oly kedves reményekkel biztatja Angliát. A' tettes: Oxford Eduárd, 18 éves, legközelebb koresmában szolgált mint pincér, 's pillanatig sem tagadá, hogy mind a' királynét, mind férjét meggyilkolni szándékozik. Lakásán egy kardot leltek, 's asztalfiókjában löport és több öngolyót, melyek mind tökéletesen pisztolyaiba illettek. Találtak továbbá egy sikkát fekete fátyolbul, melyre két vérvörös selyemszalag volt függesztve, végre egy titkos társulati névjegyzéket, mely mindazáltal csupán álneveket foglalt magában. A' gyilkos zsebében, Young - England című titkos társulat alapszabályit lelék. A' gyilkos merény bizonyosan e' társulat céljaiból származott. — Jun. 11ikén Stanley indítványa az irlandi választás-javítás ügyében 206 szóval 195 ellen keresztül ment, és így a' ministerség 11 szóval kisebbségben maradt. —

(Józság-egyesületi ünnepély. Angol kormányfoglyok tartásmódja. Elegy.) London, jun. 8dikán: „Pünköshtétfőn a' londoni józsági társulatok mintegy 20 ezer tagja ünnepélyesen vonult végig a' város fobb

utczáin 's térein, vig zenével 's jelentőség-teljes föliratu zászlókkal, és lobogókkal. Este több helyen tartottak beszédeket az egyesület némely tagjai. — A' jun. 5iki felsőházi ülésben O'Connor börtönöztetése kerülvén napirendre Normanby következőleg czáfolá meg a' kormány szigorúsága ellen emelt panaszokat: „Feargus O'Connor ur, valamint bármely más kormányfogoly, semmi személyes méltatlanságnak nincs alávetette, ő nem köteles éji edényit kivinni és tisztogatni, szobáját nem sepri és semmi szolgai kötelességet nem teljesít. Hálásra ajánlottak neki lepedőket, de ő visszautasítá. Éjjel, valamint eddig, ugy most is, a' legjobb szobában alszik; napjában kétszer kap theet és czukrot, miknek mennyisége semmi korlátozást nem szenved, délben húsételeket 's két pohár bort kap; szakálát mindennapleborotválják 's tiszta fehérneművel annyiszor látják őt el, mennyiszor kívánja; ágyában négy szőr-derekalj 's egy fejpárna van; szobájában egy asztal, egy szék; délben mindenkor egyedül 's minden fölvi gyázat nélkül ebédel. A' tág udvarban kedve szerint sétálhat; hálókamráján kívül még egy nagy szobája van kizáró használatra; tulajdon öltözetét viseli, 's a' t.: mely nyilatkozat után minden további kérdéstől önként elállott a' ház. — Russell W I meggyilkoltatása ügyében azon új hír szállong, miszerint a' vértett utáni reggel egy férfi suhant ki a' házból, kit a' rendőség már ismerni vél. Az elorzott holmibul több ezüst kanál hiányzik, ezek felföldözőjének 50 font sterling jutalmat tűzött ki Russell családjára. Egyébiránt Courvoisier folyvást makacsul tagadja a' gyilkosságot, 's a' vele lakó rendőr még álmaiban sem vett észre nyugtalanságot, vagy más oly jeleket, mikből vétkességét következtethetné. — Azon főrangú váltóhamisók, kiknek Brüsszelben jött nyomába a' rendőség, már nagyobb részint fogva vannak: egy kettő azonban megszökött. —

Ujabb hír szerint a' khinai kormány próbát tétete a' tunkui öbölben állomásozó angol hajók felgyújtására, de ez nem jól ütött ki; ezenkül javaslatot nyújtottak be az ég fának, miszerint az angol hajókban levő legénységet meg kellene ölni; de ő igen el levén a' menny gondjaitul foglaltatva, e' gyilkolási javaslatot vélemény-adás végett Lin kormányzóhoz küldötte. Yih osztálynok 2000 emberrel csakugyan megindult Makaó ellen. Mit teend Elliot kap. maga védelmére, még nem tudhatni. Volage hajó Smith kap. alatt földieit ótalmazására azonnal a' makaói kikötőbe vitorlázott, de a' portugál kormányzó ovást tön ezen lépés ellen, mint kormány iránt nyilvánított ellenségeskedés ellen, hozzá tevén, hogy jó volna, ha meggondolná Smith kap. milly kevés angol, és milly sok portugál van ottan. — Azon gondolattal, hogy angol hajókbul állítsanak hajóhadat, a' khinaiak felhagyni látszanak: legalább Norden dán hajó 45 ezer dolláron lett megvételét semmitérőnek nyilatkoztaták a' tisztviselők; azonban kalkuttai lapok szerint sok yankee 1000 dollár havonkénti fizetés mellett mint, hajóskapitány, khinai szolgálatba lépett, 's midőn háromnak illy tettét rosálna Kantonban az amerikai consul. ezek azt felelék: ők csak hasonló értékű fizetésért lépnek vissza. Lin Kanton körül 's a' partokon több algyutelepet állítottatott. — Madraszi hír szerint a' Khina ellen menő hadszállítvány már elvitorlázott; apr. 30kán kelt bombayi tudósítás pedig Burnes Sandortul kapott levél tartalmát jelenti, miszerint 24 ezer főnyi moszka sereg 70 algynul Khivába megérkezett, 's már Bokhara felé is elindult. (?) E' hír még valósulásra vár.

Kalkutta, apr. 15. Az utolsó kanton és makaói tudósítás vészhirodító minden európainak, ki a' mennyei birodalomban, vagy annak tengerén tartózkodik. Most nem kalmári nyereség, nem makonycsempezés elnyomatása, hanem élet és halál forog kérdésben. Az eddigi császári biztos Lin helyet cserélt, és most a' két Kantonhoz tartozó tartományok alkirálya. Febr. 13kán hirdetvényt bocsátott ki, miszerint az angoloknak Makaót is el kell hagyniok. Az angol hadihajók, földieik életét 's javát ótalmazandókép Makao bel kikötőjében vetének horgonyt. E' kormányzó és tanács ovása 's felszólítása következtiben azonban visszavonultak az angol hajók, 's azóta a' khinai tisztviselők békésebben gondolkoznak, noha már Kanton és Makao körül nagy számu sereg gyült össze. Sok európai kereskedő békes véggel kecségetti magát, de csak hamar megsalatozik. Yih osztálynok minden be-és kimenetelt elzárt Makaónál, azon reményt táplálván, hogy így az angol hajókat könnyebben küszheti; de mivel e' rendelet inkább sujtotta Makao lakosait, mint az angol hajókat, ismét visszahuzta. Ezen elzáratást jelentő hirdetvényében ügyekezett Yih megnyugtanni a' makaói portugál lakosokat. Minden esalót 's csavargót, ki áhírekkel a' portugálokat arra akarná bírni, hogy a' khinaiakkal szakítsák meg a' kereskedést, kemény büntetéssel fenyeget. „Mindem helyen, így hangzik a' hirdetvény vége, hova engem hivatalos kötelességem betöltése hí, meg esküdtem, és közre tettem, és a' kapukra is kiragasztattam, hogy ha én valaha az igazságot és igaztalanságot pénzért elfordítanám, magyam szakadjon; isten örizzen, hogy én a' nem igaz 's igazza tételiben meggyezzem.“ Kantonban a' kormány 30 dereglyét fegyverkezetté föl a' makony - csempezékek ellen. — Alexandriai tudósítás szerint a' Khina ellen menő sereg eddigelé már elvitorlázott. A' keletindiai angol birtokban mindenütt nyugalom uralkodik. Az afghanistáni sereg számára indított erősítvényi szállítvány szerencsésen átjutott a' szorosakon. Dost Mohammed csakugyan fogva ül Bokharában. — A' moszkák Khivába lett megérkezése nem valósult. —

P e k i n g. Az elégületlenség és háborgás lelke mindinkább terjed a' fővárosban, és számos törvénytelen szövetezés 's társulat létezik még a' palota falai közt is. E' tudósítás udvarnok tollából foly 's azért nincs nagyítva. Rablás, kicsapongás, fényes nappal is történik. Ebből azt következtethetjük, hogy vagy a' legfőbb kormány gyenge és erőtlen, vagy a' rendőség van egyetértésben a' zavargókkal. A' császári sirboltot ismét megháborították. Ugy látszik, a' föld népe ingerülve van a' mennyei udvar ellen. Monhdenben a' birodalom második fővárosában szinte nincs jobb renden a' dolog. Ott a' népcsoportozás még veszélyesebb, mint Birming-

hamban volt, de a mennyei igazság-szolgáltatás rövid utu. A' bűnöst, akármiféle legyen, elfogják, és ha ez a' kiszabott időben meg nem eshetik, jaj a' bírónak. Kihallgatni, elítélni, ítéletet végrehajtani, egyjelentésű a' mennyei birodalomban.

Franciaország.

(A' páirkamra egyhangulag elfogadja a' követkamra határozatát Napoleon ügyében. Elegy.) Paris, jun. 9kén: „A' páirkamra minden vitatás nélkül meg erősíté a' követkamra ajánlatát Napoleon hamvai ügyében, minélfogvást a' rokkantak palotájában már minden zugban levakarják Lajos nevét és Napoleont vének helyére. A' jour. des Débats azon jámbor ohajttással közli e' sikert: vajha e' temetés is olly szép illedéssel menne véghez 's ne szolgálna a' bős bonapartistáknak alkalmul újabb kicsapongásra. Ez ohajtas kétségbe-hozhatlanul tanúsítja, mikép a' kormány csakugyan rendezavartól fél, bármikép törekszik is ellenkezőt mutatni. Napoleon kardját egyedül Bertrand gondoskodtának köszönheti Franciaország; mert az angolok el akarák azt sikkasztani; de Bertrand ügyesen fölcserélte. Egyéb-iránt e' kard egyszerű, de markolatja tiszta aranyból készült 's három régi képpel van díszesítve, melyek Hannibal, Caesar és nagy Sándor fejét ábrázolják. A' kardvason e' szók olvashatók: „Auszerlitz, dec. 2kán 1805. A' National igen helyesen jegyzi meg azok számára, kik attól tartanak, hogy Napoleon Lajos majd zendülést támasztand nagybátyja elta- karításakor: „Ne féljetez francziák, álljon bár Lajos hg a' Vendôme osz- lopra 's hadarázson onnan mindenfelé Napoleon tulajdon kardjával, azért még sem teend csodat, mert az auszerliczi esatát nem e' kard vitta ki, hanem azon kar, mely e' kardot, 's még inkább azon óriási szellem, mely a' kart vezérlé.“ Nevezetesnek találják a' diplomaták, hogy Palmerston ez uttal császárnak nevezé Napoleont, midőn hivatalosan értekezék ham- vai átadása iránt a' francia követvel, mit eddig még soha nem tón az angol kormány.

(Napoleon és a' követkamra.) Rajna mellék, június 14kén: „A' kamra maj. 26iki szavazatát eseménynek mondhatni. Débats és Gazette leple- zetlen kárörömmel keltek föl a' ministerek ellen, míg a' Constitutionnel, különben a' legmindennapibb silánykodás-képviselője, folyvást csak a' kam- rat zaklatja, mivel ez a' nemzeti lelkesülés mozgalmától különválni merész- kedett. Az egész ügy röviden ezekben öszpontosul: Thiers, a' Constitutio- nel pártfőgője, egy kis csapást szenvedett, 's ezért természetesen hara- gunniok kell a' halhatlanoknak. Mi azonban épen nem akarunk komoly poli- tikai jelentőséget tulajdonítani e' kamrai szavazatnak; egy millióval több vagy kevés az eddigi milliárdhoz: egy lovag-szoborral több vagy kevés a' parisi téreken, ezek valóban mind sokkal csekélyebb dolgok, hogyssem a' ministerséget megrendíthetnék. E' kamra-szavazat mindazáltal talán an- nál rendkívülibb fontosságot nyer, ha századunk erkölcsi történetei bizony- sága gyanánt fogják azt tekinteni. Örömet meg valljuk, mikép a' kamra e' határozatát nem vártuk: de mintán már bekövetkezett, valóban legőszi- nébb örömmel üdvözöljük azt, mint újabb tanujelét az ellenalhatlan haladás- nak. A' francziák lovagi szelleme könnyen 's gyorsan langra gyúl egyes emberek külső nagysága bámulása által, és izgékonny képzelődésük örö- mest nyugszik meg a' drámai ingerben és történeti események tömegsze- rű hatásában. 'S mennyire eszközlé ezt Napoleon, azon férfi, ki egész kor- szakát betölté. szóval a' „császár!“ Csupán neve is villány-hatalommal uralkodik a' szellemek fölött, életének szomorú befejezte még ellenségit is kibékíté 's tiszteltetése nemzeti szenvedéllyé lön Franciaországban. És a' kamra még is mérsékelni merészkedék a' lelkesülés e' talzott kifejezésit, 's nevezetesb szónokai, népszerűség-vesztéstől sem irtózva, nyíltan ki- mondák, mikép a' császári uralkodás belföldre nézve tulajdonképp csupán fényes zsarnokság volt, mely iránt minden vonzalmi kifejezéstől tartoz- kodni kell a' szabad ország-képviselőinek. E' letdologbul mindenki megí- telteti, milly mély gyököt vert már Franciaországban az ügyek új ren- dezete; a' kamra tehát sokkal fonségesb alakban tunik itt föl, mint a' francia sajtó, és szavazatát ismételve nevezetes eseménynek mondjuk. Clauzel tábornagy, napoleonkori tüztől elragadtatva, azon kifejezést hasz- nálta ugyan, miszerint a' szabadság mindenek fölött igazsággal köteles vi- seltetni a' dicsőséget iránt; de ez csak cifra beszédmód, mert ugyan ki kö- veteltetne komolyan a' szabadságtól kötelesegeket olly térfi iránt, ki hazája törvényhozó tanácsat szuronyokkal kergette széllyel, ki maga körül emberek helyett csupán eszközöket szívelhetett, ki isszonyu erő-és ármány-kifejtéssel végre odajutott, hogy akarátja rettegtesége egyet- len törvényül szolgáló országban, melyből a' zendület épen akkor még utolsó nyomát is kisépré a' kizáró szabadítéket igénylő tiszteletnek! Ha már csakugyan személyesíteni akarják az általános népkívánatot, mely emléket akar állítani a' hősnek, úgy legalább ne mondják, hogy szabad- ság a' végrehajtó, hanem vallják meg nyíltan, miszerint dicsvágyi szen- vedély hódol azon férfinak, kihez hasonlóval sem a' középkor, sem napjaink nem dicsékelhetnek. Egyébiránt jelenleg már minden vitázat fölőslég a' csa- szár érdemei és hibái fölött, mert rendkívüliségét senki nem fogja tagad- ni; azon egyet mindazáltal bátran megjegyyezhetni, hogy óriási szellemé- vel megbocsáthatlanul visszaélt nemzete ellenében. Nala csak egy tökély hiányzott: de a' legmagosb: az erkölcsi, ne tovább! Hogy nem lön a' zendü- let Monkja, azt senki nem tulajdonítja neki bűnül, de hogy Cromvellje lett, az bizonyosan átkot szerze számára. Egyébiránt általános tekintetből ter- mészetesnek látszik a' francia nép azon kívánata, miszerint Napoleon hamvait a' főváros falai közt kívánja látni, de kérdés: nem fog e' ez által vesztetni ez ügy költészi oldala, mely olly fonségesen ragyogott a' távol Longw oodban, — 's a' parisi porföllegek alatt könnyen szokásbeli minden napiasággá silányulhat. Most tehát a' rokkantak palotájában ünnepélye- sen elte metendik Napoleont, hamvai fölött emléket állítandnak, ez emlé- ket szemléltetni, koszorúztatni, leirni, rézre vésní, 's végre megun-

ni és feledni fogják, mint mindent. Ellenben a' magányos halotti nyugá- lom sz. Honában valami mondhatlan megrendítő bájeróvel birt. Tengerő- vezi csöndes szirten nyugszik azon férfi, ki a' legnagyobb mozgalmakat eszközlé; Európa legnagyobb fia ezer mérföldnyire nyugszik Európától, a' hős távol bajtársaitól, a' császár Franciaországától, az atya gyerme- kétől, ki már kereszteltetéskor római királlyá keneték. E' folytonos, még halál után is tartó számkivetés minden embert szükségkép isten itélő igaz- ságára emlékeztet. Valamint Caesar hódításához tartozik azon pillanat, melyben Pompejus oszlopa mellett lerogyott, úgy szinte a' szentilonai sir- halom tagadhatlanul Napoleon életéhez tartozik. Azon tragoedia, mely- nek hőse volt, azon szigeten látható véget ért, 's maga a' történet, e' ko- moly istenség, magányosan örökédék sirja fölött.“

(Elicabide újabb gyilkosságai. Elegy.) Bordeauxi hírek szerint Elicabide mindjárt elzáratása után jelenté, miszerint igen fontos felfödo- zéseket szándéka tenni, ha Bordeauxban maradhat, de macacsul hallgat- ni fog, ha Párisba szállítatnék. A' rendőség engedett és a' meggyilkol- tatott gyermek bebalzamozott holttestét Bordeauxba viteté, mire a' go- nosztevő kivallá, hogy ellenalhatlan belső ösztön által ingereltetve szá- mos embert gyilkolt meg, 's köztük legjobb barátját és a' bordeauxi jám- bor érseket, ki mint ember mindenki előtt legnagyobb tiszteletben állott. — A' független francia lapok oklevélszerűleg bizonyíták be, miszerint Napoleon még azon időre is kifizetteté magának a' háztartási költségeket, millyet Elbában töltött el; e' nagy mennyiségből mindazáltal mintegy 13 milliót csupán utalványokban kapott az országos kincstárból, mely utalvá- nyok utóbb XVIIIk Lajos kormánya által megsemmítteték. Most e' 13 mil- lióbul Napoleon nőrokonai birtokában 6 millió van, Survilliers gr. pedig a' többit bírja, és ha e' szerint a' kormány a' Napoleon hamvai áthozatására és régi testőrsége számára ajánlott két milliót elfogadná, úgy követke- zeteségből a' többi 11 milliót is ki kellene fizettetnie, mi csupán a' császár rokoninak hozna hasznót, 's ez valóban veritéke lenne a' szegénynek és vére a' vitézeknek. Majd egész Paris jelenté már magát az illető biztosság- nál Napoleon hamvaitól utazhatás végett, elannyira, hogy Noé bárkája is kicsiny lenne az utazni kívánók elfogadására. — Orleans és Aumale hgek jun. Skán Párisba visszaérkeztek. —

(Bouchotte †. Elicabide kürtölt vallomási nem teljesülnek be. Miklós czár Párisba készül.) Metzben jun. Skán egy igen nevezetes férfi hunyt el, Bouchotte volt hadminister a' nemzeti gyűlés uralkodta alatt, élete 83ik évében, ki mint ezredes lépett ministerségbe, és ismét mint ezredes vo- nult magányos életbe, mintán legalább 80 tábornokot nevezett ki. — Azon hír, mely szerint Elicabide számos gyilkosságot vallott meg a' bordeauxi törvényszék előtt, tökéletesen alaptalan, 's nem csodálhatni eléggé, mi- kép merészlenek némely levelezők olly szemtelenül fillenteni, 's főleg illy borzasztó tárgyra nézve! — Párisban több nap óta nemzetőrségi szemlértar- tásról beszélgetnek, melyen Miklós moszka czár is jelen fogna lenni, mi sok különböző magyarázatra szolgál alkalmul.

Törökország.

Alexandria, maj. 16. Nálunk a' seregmozgás majd egészen meg- szűnt. Mindenre készen állván M. Ali a' nemzetőrséget akarja jó labra ál- litani. A' fegyvertárból 's hadihajókón naponkint 20—25 ember hal meg dögvészben. — Néhány nappal ezelőtt Husszein basát, kihez igen bizik, 's csupán akkor használ, mikor szorul. Deltába küldé Ali, hogy Skarkie tar- tományt, mely föllázadt, lecsilapítsa. Nyugtalan, pártos lélek szállá meg az arabokat. Saidban ittott lázongnak. Damanhurban egy arab agyon löve egy sheiket, mi ezelőtt hallatlan volt. De ez másként nem lehet; kimond- hatlan inség nyomja a' föld népét, 's a' kobzó rendszer következtében nincs más mód magan segítni, mint a' kormányt meglopni, és ha ez nem lehet, más módrul kell gondolkodni. Egy háznép 12 krral nem jöhet ki nap- jában, azért apa, anya, gyermek lopni kénytelen azon gabnábul, melyet a' kormány számára takar, és ki tulajdoníthatja ezt nekik vétkül, midőn az a' fetei magtarban 30 ezer köbögabna van 'smégismajd éhen hagyják veszni. Gondolhatni valami gyalázatosabbat, mint azt hogy ez évben a' falukra két- szeres adót vetnek, mivel a' kobzó (fiscus) mély bölcsesége kitalálta: mi- kép a' török számlálás szerint egy év 12 holdnapbul állván, az 30 év alatt egy évvel rövidül. Mohammed futása óta ez ördögi ötlet senki agyában sem fordult meg.

Konstantinápoly, maj. 20. Politikai láthatárunk mindinkább sötétül. A' mitül félték, megtörtént. Halil b. az alkirály pártjára állott. Nagy be- folyása 's összeköttetése most a' negyvezért fenyegeti, mivel azon gon- dolatot táplálja, hogy Alival bármi áron béke köttessék. Pártja a' szultán anyjával összeköttetésben áll 's a' kettő együtt uralkodik a' városban. Csa- latkozik, ki azt hiszi, hogy ezen párt egy a' régihez ragaszkodókéval, mert a' csekélyebb miveltségű török is átlátja, hogy szükséges az újítás, ha t. i. a' romlással fenyegető félvadságból ki akarnak emelkedni. A' szultán anyja is illy véleményű, ki leginkább a' vallást és annak szolgálit utálja, mi- rül a' köv. történet elég biztosságot tesz. Az ifju szultán atyja sirjához ment imádkozni 's imádkozása közben egy szózat kiáltott hozzá a' sir bel- sejéből mondván: „Abdulmedzsid, hagyd el az újítás romlásra vezető ut- ját, én atyád Mahmud is ez uton jártam. Most átkozom, hiu istentelen léptei- met.“ Az ifju szultán ezt elbeszélvén anyjának, ez nyomozást tetetett, 's a' sirbolt belsejében elbűt papot minden további gondolkodás nélkül megfojt- tatta. Azonban az egyiptusi párt lovalgatja a' régihez ragaszkodókéval, 's izgatja a' hívőket a' porta ellen. M. Ali nyugton van 's egész bizalommal varja terve sikerülését. Ot most mindenki biztatja, Keane l. is nyilvánítá neki, mikép jogát Anglia elismérendi. — A' zavar nőtten nő, a' vélemé- nyek sokfelé ágoznak 's elhatározó lépéshez sehogy sem juthatni. Khosrev és Rezsid, legnagyobb befolyással van ugyan a' szultánra, de ministertár- saik 's a' diván többi tagja tőlök naponkint eltérőbb nézetűek; mi ellenében

Ponsonby és Butenief biztatgatása kevés kárpótlást nyújt. Minek csalná az ember tovább is magát? az ország nem hisz többé az idegen képviselők ígéretének, mert a huzáshalasztás 's tétovázás által olly fordulatot von a dolog, minőt különben, ha tesznek is, nemcsak szerszavaskodnak, sohasem vesz. Pontois szerencsésen ellenállott a többi diplomata törekvésének. O hatalmas pártot szerze az alkirálynak 's most majd parancsolva kívánja részire Szíriát, mit a nélkül is csak erővel lehetne tőle elvenni 's ha a porta erővel akarná is Alit Egyiptus határai közé visszaszorítani, országos életét kockáztatná, mert az európai hatalmaktól mi segítséget várhatni, azt a szultán igen is jól tudja. Már minden béke után kiáltoz, elannyira hogy Khosrev és Rezsíd nem állhatván tovább ellen a közkívánatnak, Ponsonby lordnak tudtul adák, mikép a dolog tovább halasztást nem szenvedhet 's azt, a mit minél gyorsabban tenni kell. Ponsonby ezért gőzhajót indít Londonba. A törökök azt hiszik, hogy Anglia e dologban egészen magára szorul 's ezért számolgatják az alexandriai kikötőben levő keleti hajóhadat és a földközi tengeren állomásozó francia hajócsapatot, 's kételkedve tudakozzák: megbir-e Anglia felelni e két egyesült erőnek? Russzia alkalmasint közönyös marad, Ausztria elvből irtózik a háborútól, Anglia ministeri tanácsában, mint rebesgetik, sokkal nagyobb a szakadás, hogy sem eldöntőleg hathatna. — Maj. 15kén érkezett meg az elgharbi beduin főnök 36 ezer lovassal Ali segítségére, de ez alkalmasint nagyítva érkezett hozzánk. Ali drága mentével, karddal és paripával ajándékozta meg a főnököt. — Kevésel ez előtt halt meg Alexandriában a kapudana bey, minek következtében a kapudán b. megtette a szükséges előléptetéseket. Eddigelé a kapudán b. csak a parancsnokig nevezhető ki a tiszteket, a főbket pedig és a vezérkarhoz tartozókat a szultán választja; és most a szultántól lecsapott, de M. Alitól visszatett kapudán b. gyakorolja a szultán jogát! Ez is eléggé mutatja, mennyi erővel bír itt a szultán parancsa. — A török birodalom tartományinak állapotja igen lassan javul. Ha a törökök 's keresztények közt nyílt háborura nem kerül is a dolog, a rend kötelekei napokint tágulnak. Rumeliában zsványcsapatok kóborlanak 's miattok többésem élet, sem vagyon nincs batorságban. A baj még inkább növekszik, ha mint hírlik a viddini basa, kit Konstantinápolyba híttak, de nem ment, serget gyűjt, 's nyíltan lép föl a porta ellen. Husszein b. mint mondják a zsványcsapatokkal egy követ fű. A montenegróiak is elkezdék a vérengzést 's mindkét részről véres visszatörölés van napi renden 's a t.

Konstantinápoly, maj. 27. Ponsonby l. e' napokban több beszélgetést tartott Rezsíd basával. Szokása szerint biztatta, 's állhatatosságra intette; de Rezsíd b. érzi hogy a politikai pályán nem sokára le kell lépnie, mivel a feltámadó zivatart nem leend ereje lecsilapítani, hacsak valami véletlen ki nem segíti. Rezsíd kijelenté hogy jobb volna, ha a hatalmak hirtelen valamit tennének, ha szinte nem felelné is egészen a porta kívánásának, mert a huzás halasztás által a porta végső erejét is elveszti. Ponsonby is így nyilatkozik és már illy értelemben régt irt kormányának; ő meg van győződve, hogy akár a porta, akár M. Ali részről történék ellenségeskedés, a brit kormány hathatósan fellépne; e végett 'szélszerű volna, ha a porta tenné a kezdeményt 's erővel venné el Alitól, mit visszaadni nem akar, ő már nézett is ki egy ügyes vezért a seregnek (Chrzanowsky lengyel tábornokot, ki nagy száka a moszka szemében). E javaslat nem igen tetszett Rezsídnek, mivel időt kért magának gondolkodásra, és közölvén a többi követtel, mindnyájan veszélyes dolognak állíták. Pontois a londoni tanakodás eredményének nyugalmas elvárására inté.

(A francia alkuban van Kandia megszállása iránt Alival.) Alexandria, maj. 20. M. Ali aligha érezte magát valaha jobban, mint élen most, midőn Franciaor. Ali minden hatalmában levő tartományok bírását neki biztosította. Mert Cochelet kijelentette, mikép Franciaország politikája a francia első miniszter párkamrai nyilatkozatával teljesen egyezik 's azon nyilatkozatot sohasem hazudtolja meg, végre Thiers, tekintve az ország helyzetét, elegendőnek tartja M. Ali hatalmát, más hatalmak rossz akaratjának hathatósan megtefelelni. M. Ali maga módja szerint szinte háladatosnak látszik mutatkozni Franciaország iránt, 's ez illy hálára hajlandóság pillanatát nem rest használni. Cochelet már ez értelemben meg is tette a szükséges lépést, mit az alkirály nem kedvetlenül vett. Franciaország most a földközi tenger urasága után törekszik, 's azt úgy tekinti, mint francia tenger 's onnan minden tulnyomó hatalmat szeretne kiszorítani. A levantei vizen legnagyobb fontossága a régiek áldott Kreta szigete, mely az archipelaguson, Kisázsian az afrikai és szír partokon uralkodik 's szerencsés helyzeténél három irányban lehetne belőle további hódítást tenni, 's minden keleti országra nagy befolyást gyakorolni. Ezen sziget megszállása iránt alkuba ereszkedtek a francziák M. Alival, 's rá akarják bírni, hogy ha ez a francziák részről netalán megtörténék, barátságjelének tartsa. Ez Cocheletnek teljesen sikerült, mivel tudatá az alkirályal, hogy a porta 's Ponsonby l. közt Kandia angolok általi megszállásáról szinte volt egyezkedés. Egyébiránt mennyire haladtak az alkuban, 's az alkirály micsoda föltételek alatt enged meg, még nem tudhatni. E' dolog roppant fontossága 's nagy figyelmet érdemel. —

Oroszország.

Jászvásár, jun. 1. Odesszai hír szerint Luder táb. 20 ezer főnyi osztálya a fekete tenger keleti partjára vitorlázand. A hadszállítvány két részre osztatik, egyik a cserkesz, másik az abakháziai paron kiszállandó. Ez a cserkeszek ellen fordított többi csapattal roppant erő volna, 's tarttatása győzhetlen akadályokra találna, miért is némellyek szerint Luder osztályának egyik része nem Abakházian hanem Potinal szálland ki, 's onnan forduland a kaukázontuli déli tartományok felé. Ez utóbbi esetben

a moszkák mozgása közép 's kis Ázsiára, jelesen pedig a perzsa 's török-egyiptusi zavarra volna számítva. Ez mennyiben igaz, nem vitatom; anynyi bizonyos, hogy a kiszállás két különböző helyen történik.

(Hadi készület a cserkeszek ellen.) Galacz, maj. 31. A kaukázai népség ideitáborozása megsemmíté a moszkák sok évi fáradozásának gyümölcsét. Az első megtámadást nagy erővel tették ugyan, de olly eredményre, minőt maga után húzott, nem számítottak. Azon kénytelenség, miszerint tetemesb erőt kell kifejteni a cserkesz partokon mint eddigelé, nem csekély módosítást tön a moszkák tervében. Maj. 2rul irám Önek, hogy a Kertsben és Szebasztopolban hajóra szállított serget visszatartóztaták, mivel elégtelennek tarták, több csapat pedig nem volt kéz alatt, mivel egyrészlül a Kisázsian történhető események miatt Odessza és Szebasztopolban nagy erőt kellett együtt tartani, más részlül pedig a Pruth és Dnieszter közt táborba szállandó 50ez. főnyi sereg összehuzására parancs érkezett Pétervárból, de a mi iránt még további parancsra kelle várni. Az ellenparancs csakugyan megérkezett, és az ötödik hadosztály nagyobb része a cserkesz partokra rendeltetett, mi helyett más seregosztálynak kell Odesszába gyülekezni. Az 5ik osztályból 10ezer ember hajóra ült a cserkesz partokra vitorlázandó. A haditanács, mint előbb volt, most is három különböző pontul kezdeti a munkálkodást, t. i. Kubából a fekete tenger partjáról, Mingreliából és Kakhetiából; e' végre, mint beszélük, 40ezer ember van fordítva. A kiszállás a Tuab torkolatánál történik, hoi kétségbeesett ellenállást várnak a cserkeszek részlül. Van é, ki az igaz ügynek, a cserkeszeknek, nem kívánna győzdelmet!

Lengyelhatár, maj. 28. Hír szerint a déli orosz sereg nagyrészit a Duna mellé rendelték, jelesül pedig a szulnai torkolathoz. Hihetőleg erre a Drinápolyban és a török birodalom egyéb részeiben történt népmozgás ada okot. — Lengyelországban jó aratást várnak; a gabna-kelet kielégítő, mi alkalmasint ezután is úgy marad, mert a mult aratás Russzian nagyon szegény volt. A juhnyírás szinte kedvezőleg ütött ki, de a gyapjuár mázsájátul 20 — 25tel esettalább, mint mult nyáron vala. —

Konstantinápoly, maj. végén: Legutóbbi perzsa tudósítás szerint a perzsa shah sergével még mindig Ispahan közelében táborozott, azonban parancsot adott, hogy több csapat csatlakozzék hozzá. Ezen hadindulás célját bizonyosan még mind ez ideig nem tudhatni, hanem sokan most is azt hiszik, hogy az Bagdadot vagy Basszorát illeti. A fenyegető veszély most alkalmasint fölnyitandja kormányunk szeméit, és segítséget küldend a basának. Csudálkozunk kell, hogy ezt eddig nem tették, mivel a kereskedés már is sokat szenvedé az arabok becsapkodási miatt, kik a folyam mind két partját elfoglalták, 's kiknek a basa esőkkent hatalma miatt többé ellen nem állhat. Hihető a shah tudja a dolgok állását 's azon ürügyöt használja a tartomány elfoglaltatására, hogy őt a basa megsértvén, magát azon akarja megbosszulni. —

Hollandia.

Alsórajna, jun. 8. A kormány 's kamra vitája a közbiróság (syndicat) ügyében még mindig tart. A kormány fátyolt akart vonni a régi rendtelenségre, a kamra pedig mindent világosan akar látni. A kormány a Belgiummal még mindig tartó alkudozásra hivatkozik, a kamra pedig azon véleményben van, hogy ha az alkudozás hosszúra nyulik is, a közbiróság egyes kívánatának, ha nevenként előadatnak, eleget tehetni, és így a közbiróság lassankint magában megszűnik. Ezen nézet tulajdonképen csak a közbiróság egyes tagjait igazolja, kik iránt épen nem viseltetnek bizalmatlansággal, és az alkudozás Belgiummal csak imigyamagy akadályozza e dolog közzetételét, mivel 1829 és 30ban már tetteleg megszűnt. A kormány csatavesztése e dologban, rá nézve nagy csapás, és kívánésian várják: mit teend ezután?

Haaga, jun. 10. Gröningeni hír szerint a „szabadság tolmácsa“ nevű megszűnt hírlap kiadó szerkesztőt Bolt és Metert arról vádolják: 1) hogy a kormányt rossz hirbe akarták hozni 's a népben iránta bizodalmatlanságot, elégtelenséget támasztani. 2) kormány-változtatási kívánásukat kijelentették. 3) arra munkáltak hogy Gröningben lázadás üssön ki, miben sokan fogtak volna részt venni, és gyújtogatni. 4) Meter lakában irást találtak illy czimvel: „köztársaság előrajza.“ —

Olaszország.

Római hír szerint a Bourgesban fogvaülő spanyol kir. család igen nyomoru állapotban van. Don Carlos neje már legutólsó gyémántját is eladta, hogy az élet első szükségét pótolhassa, mivel később a már számukra elkészített blyei fogságba menni, mint Franciaország lealacsonyító ajánlatát elfogadni. —

Francia lapok szerint Paganini élte 58dik évében hunyt el. Mivel pedig a vallás utolsó vizsgálatát vonakodott elfogadni, (mert némellyek szerint a halált nem gondolta olly közel) a nizzai püspök nem engedé el-takarítani; sok sikeretlen kérés után tehát barátai Genuába vivék testét. Kérdés mármost: mit mond az ottani papság?

Gabonaár: Pest, jun. 23dikán: Tiszta buza: 240, 225, 210; — Kétszeres 205, 200; 190, — Roza 180, 175, 170, —; Árpa 125, 120, —, —; Zab 105, 103, 100, —; Köles —, —, —; — Köles-kása 300, —, —, —; Kukorica 170, 165, 160; — pesti m. v. garas.

Pénzkelet: Bécsben jun. 21ken: 5pctes statuskötelezvény: 109¹/₄; 4pctes 102; 1834ki kölcsön: 732¹/₂; Eszterházy sorsjegy: 46—47; Cs. arany agio: 103¹/₄.

Vasutrésvény: ejszaki: 111¹/₄; majlandi: 121¹/₂; győri: 110¹/₄.
Dunavizállítás: jun. 23kán délben: 9' 3" 9" a' zerus felett.